

Sytuacja na rynku kredytowym wyniki ankiety do przewodniczących komitetów kredytowych

I kwartał 2013

Podsumowanie wyników ankiety

Kredyty dla przedsiębiorstw

- Polityka kredytowa: zaostrzenie kryteriów kredytowych w segmencie MSP; zaostrzenie wszystkich warunków, przede wszystkim w zakresie kosztów kredytów i wymaganych zabezpieczeń.
- Popyt na kredyt: spadek popytu na kredyty długoterminowe.
- Oczekiwania na I kwartał 2013 r.: zaostrzenie polityki kredytowej wobec MSP oraz w segmencie kredytów długoterminowych dla dużych przedsiębiorstw; spadek popytu we wszystkich kategoriach kredytów dla przedsiębiorstw, w szczególności w segmencie kredytów długoterminowych dla MSP.

Kredyty mieszkaniowe

- Polityka kredytowa: zaostrzenie kryteriów; podwyższenie kosztów kredytów.
- Popyt na kredyt: brak zmian w ujęciu netto, duże zróżnicowanie odpowiedzi.
- Oczekiwania na I kwartał 2013 r.: niewielkie zaostrzenie polityki kredytowej i spadek popytu na kredyty.

Kredyty konsumpcyjne

- Polityka kredytowa: zaostrzenie kryteriów kredytowych; podwyższenie marż.
- Popyt na kredyt: spadek popytu na kredyty.
- Oczekiwania na I kwartał 2013 r.: niewielkie złagodzenie polityki kredytowej i spadek popytu na kredyty.

Polityka kredytowa banków w IV kwartale 2012 r. była w dalszym ciągu kształtowana pod wpływem niekorzystnych prognoz sytuacji gospodarczej i podwyższonego ryzyka poszczególnych branż. W przypadku kredytów dla gospodarstw domowych zaostrzenie polityki kredytowej wynikało dodatkowo z wdrożenia zmian w zakresie procedur oceny zdolności kredytowej. Bieżąca sytuacja gospodarcza oraz oczekiwania dotyczące kształtowania się przyszłej koniunktury istotnie wpływały na popyt na kredyty bankowe. Banki odczuwały w dalszym ciągu zmniejszone potrzeby kredytowe przedsiębiorstw związane z realizacją planów inwestycyjnych, zaś w przypadku gospodarstw domowych negatywny wpływ na popyt miało pogorszenie się ich sytuacji ekonomicznej, ograniczenie wydatków konsumpcyjnych i prognozy sytuacji na rynku mieszkaniowym. Banki spodziewają się silnego ograniczenia popytu na kredyty mieszkaniowe w I kwartale 2013 r.

Syntetyczne wyniki ankiety

Celem ankiety jest określenie kierunku zmian polityki kredytowej, tj. kryteriów i warunków udzielania kredytów, a także zmian popytu na kredyty w polskim systemie bankowym. Kryteria udzielania kredytów są rozumiane jako ustalone przez bank minimalne standardy zdolności kredytowej, jakie musi spełnić kredytobiorca, aby uzyskać kredyt. Warunki udzielania kredytów są to cechy umowy kredytu uzgadniane przez bank i kredytobiorcę, w tym marża odsetkowa, pozaodsetkowe koszty kredytu, maksymalna kwota kredytu, wymagane zabezpieczenia i maksymalny okres kredytowania.

Ankieta została skierowana do przewodniczących komitetów kredytowych banków. Uzyskane odpowiedzi mogą nie uwzględniać stanowiska innych pionów banku niż pion kredytowy. Ankieta została przeprowadzona na przełomie grudnia 2012 r. i stycznia 2013 r. **wśród 29 banków, których łączny udział należności od przedsiębiorstw i gospodarstw domowych w portfelu sektora bankowego wynosi 81%.**

Agregacja danych, które posłużyły do prezentacji wyników, polegała na policzeniu ważonych struktur procentowych odpowiedzi oraz procentu netto, czyli różnicy między strukturami obrazującymi przeciwne tendencje. Zgodnie z przyjętą metodyką, słowa określające ilość (większość, połowa, znaczący, istotny odsetek banków, etc.) odnoszą się do ważonych struktur procentowych, a nie do liczby banków. Wyrażenie „większość banków” należy więc rozumieć jako „ważona aktywnymi większością banków”. Szczegóły dotyczące metodyki obliczeń przedstawiono w załączniku nr 1.

Jeżeli nie zaznaczono inaczej, przytaczane w tekście liczby oznaczające banki raportujące daną zmianę polityki kredytowej bądź popytu na kredyt odnoszą się do procentu netto.

Poniżej przedstawiono tendencje w zakresie stosowanej przez banki polityki kredytowej oraz kształtowania się popytu w IV kwartale 2012 r., jak również przewidywania banków na I kwartał 2013 r.

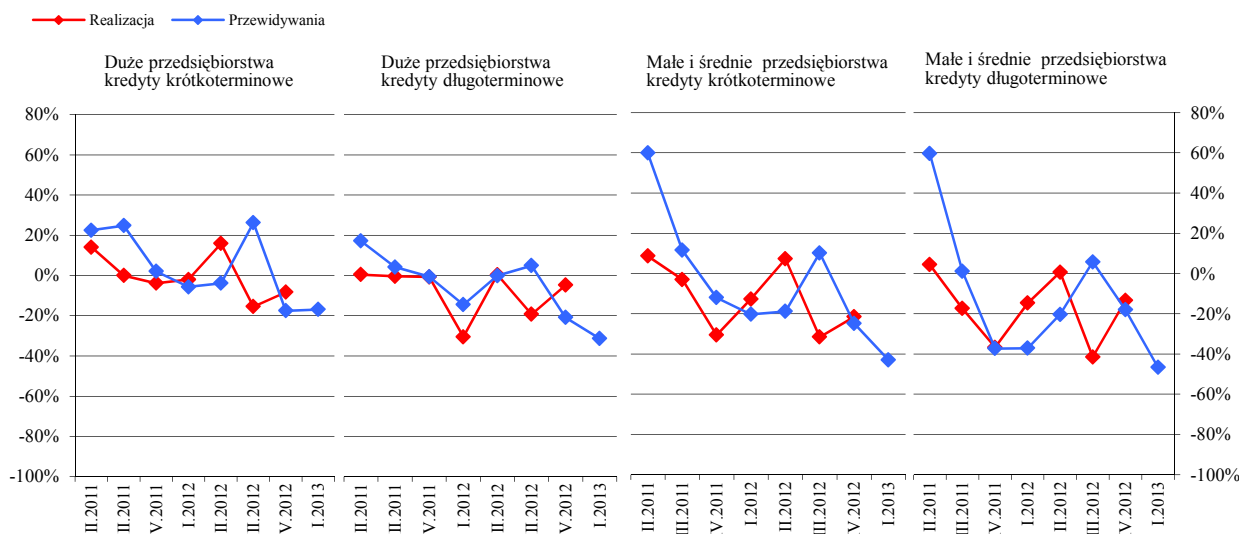
Kredyty dla przedsiębiorstw

W IV kwartale 2012 r. banki ponownie zaostrzyły kryteria kredytowe dla przedsiębiorstw (zob. wykres 1). Jednocześnie większość *ogółu* banków nie zmieniła polityki kredytowej, a w ujęciu netto zaostrzenie dotyczyło przede wszystkim kredytów dla małych i średnich przedsiębiorstw. W przypadku kredytów krótkoterminowych odpowiedzi takiej udzieliło około 22% banków, a w przypadku kredytów długoterminowych – około 13% banków. Większość ankietowanych banków określiła zaostrzenie kryteriów kredytowych jako nieznaczne¹.

Na koniec III kwartału 2012 r. banki przewidywały zaostrzenie kryteriów kredytowych dla przedsiębiorstw o większej skali niż ta faktycznie zrealizowana w IV kwartale 2012 r.

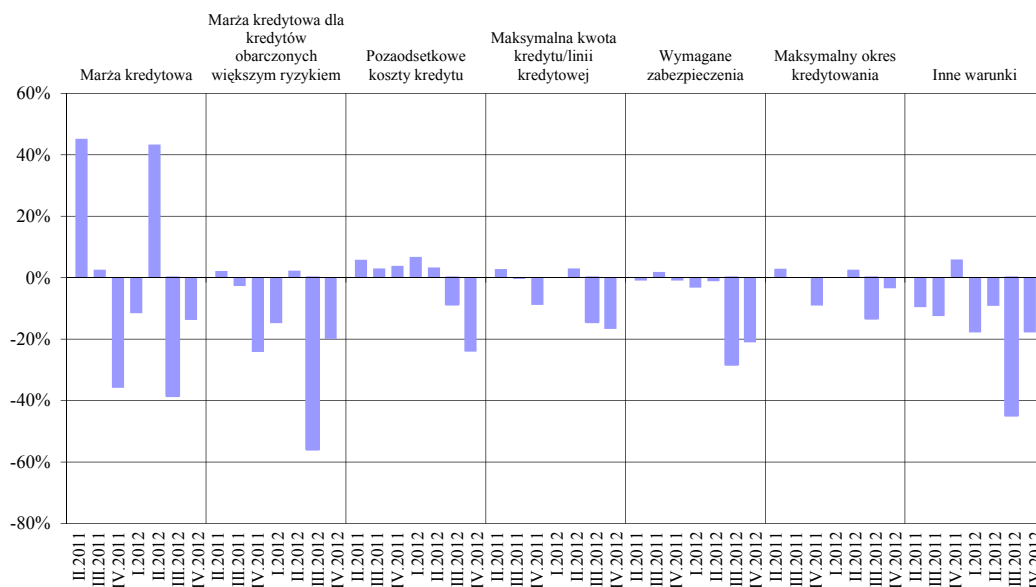
¹ Banki dysponują możliwością gradacji zmian kryteriów (warunków) udzielania kredytów. W ankiecie banki wybierają spośród opcji: kryteria (warunki) zostały znacznie zaostrzone, kryteria (warunki) zostały nieznacznie zaostrzone, kryteria (warunki) nie zostały zmienione, kryteria (warunki) zostały nieznacznie złagodzone, kryteria (warunki) zostały znacznie złagodzone.

Wykres 1
Kryteria udzielania kredytów dla przedsiębiorstw

Uwaga: wykresy zawarte w niniejszym opracowaniu przedstawiają procent netto. Dodatnią wartość procentu netto należy interpretować jako złagodzenie polityki kredytowej lub wzrost popytu na kredyty, a ujemną wartość procentu netto – jako zaostrzenie polityki kredytowej lub spadek popytu na kredyty. Szczegółowy opis metodyki obliczeń zawiera Załącznik 1.

Wykres 2
Warunki udzielania kredytów dla przedsiębiorstw

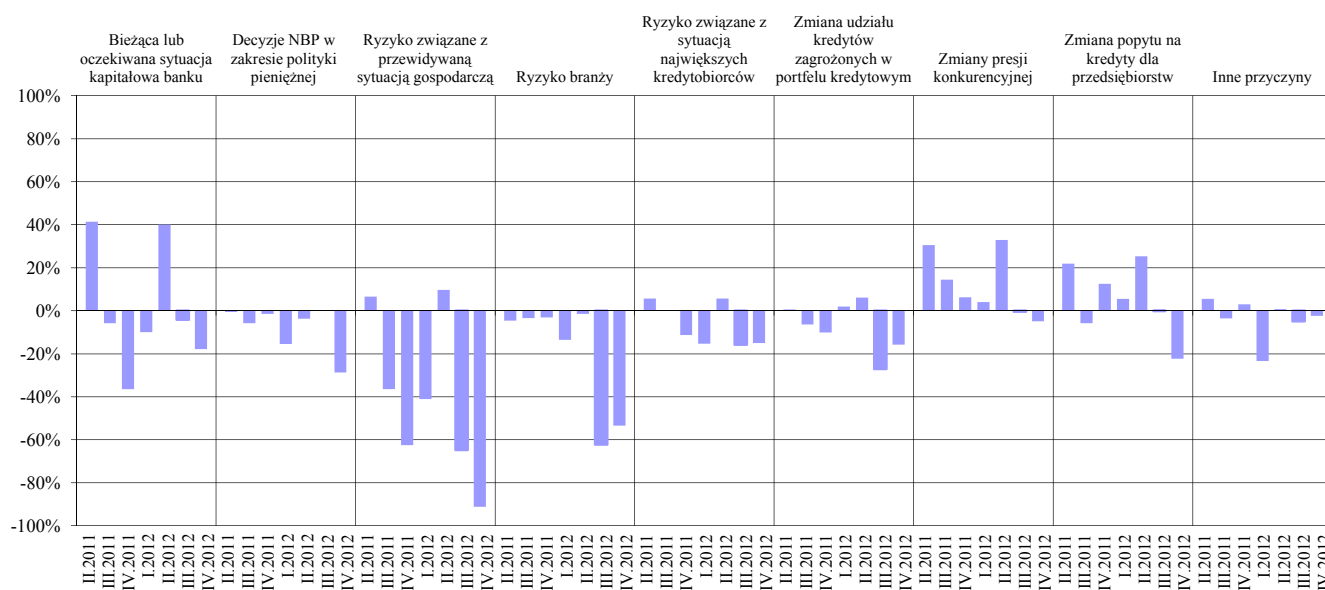

Podobnie jak w poprzednim kwartale, banki zaostrzyły wszystkie warunki udzielania kredytów dla przedsiębiorstw (zob. wykres 2). Największy odsetek banków zadeklarował podwyższenie pozaodsetkowych kosztów kredytu (procent netto około -24%), zwiększenie wymaganych zabezpieczeń (procent netto około -21%) i podwyższenie marż pobieranych od kredytów obciążonych wyższym ryzykiem (procent netto około -20%). Około 18% banków wskazało na warunki nieuwzględnione w ankiecie, zaliczając do tej kategorii zaostrzenie minimal-

nych kryteriów kredytowych², zaś około 17% ograniczyło maksymalną kwotę oferowanego kredytu. W porównaniu z poprzednim kwartałem zmniejszył się odsetek banków deklarujących podwyższenie marż na kredytach dla przedsiębiorstw ogółem (procent netto około -14%).

Niemal wszystkie banki uzasadniały zaostrzenie polityki kredytowej podwyższonym ryzykiem przyszłej sytuacji gospodarczej (zob. wykres 3). Odpowiedzi takiej udzieliło około 91% banków, zaś jedna czwarta z nich określiła wpływ tego czynnika jako znaczny³. Ponad połowa banków wskazała na wzrost ryzyka poszczególnych branż, zaliczając do nich sektor budowlany (w tym działalność budowlaną, deweloperską oraz branże powiązane), branżę motoryzacyjną i transportową, handel detaliczny oraz produkcję mebli i obróbkę drewna. Większość banków, które udzieliły takiej odpowiedzi, oceniło wpływ ryzyka branży na politykę kredytową jako znaczny. Zaostrzenie polityki kredytowej związane było również ze zmianami w zakresie polityki pieniężnej NBP (procent netto około -29%) – ankietowane banki dążyły do ograniczenia negatywnego wpływu obniżki stóp procentowych na wyniki finansowe poprzez podwyższenie odsetkowych lub pozaodsetkowych kosztów kredytów. Ponad jedna piąta banków uzasadniła zaostrzenie polityki kredytowej zmianami popytu na kredyty ze strony przedsiębiorstw, a około 18% banków wskazało na ograniczenia związane z bieżącą lub oczekiwaną sytuacją kapitałową. Żaden z banków nie wymienił czynników, które sprzyjałyby złagodzeniu polityki kredytowej wobec przedsiębiorstw.

Wykres 3
Przyczyny zmian polityki kredytowej

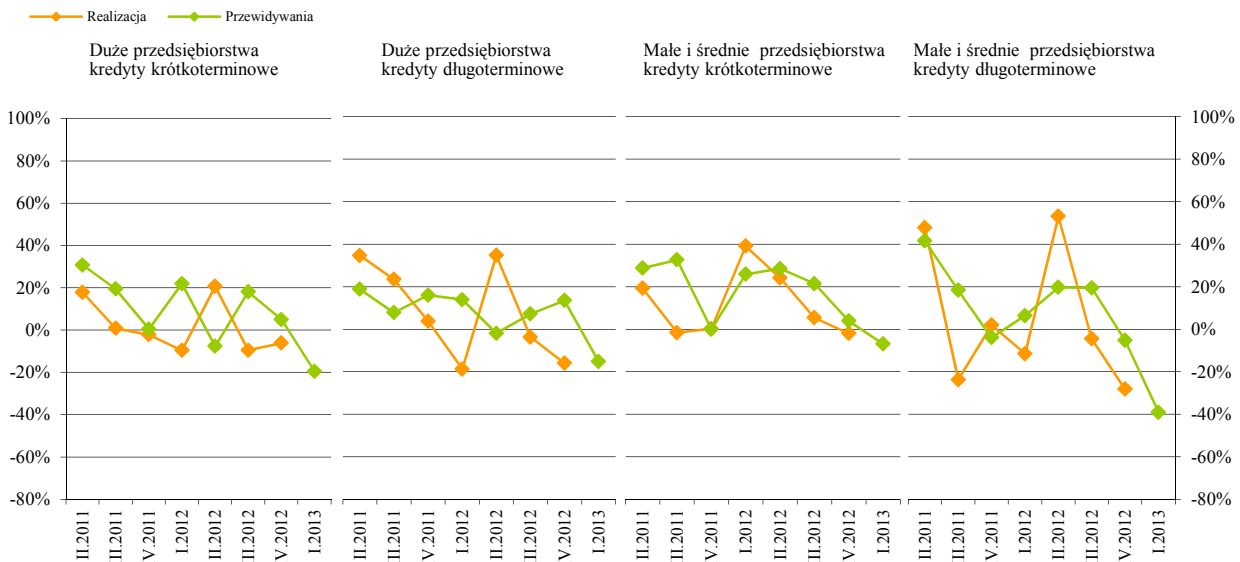
W ocenie ankietowanych banków przedsiębiorstwa ograniczyły popyt na kredyty, w szczególności długoterminowe (zob. wykres 4). Popyt na tego rodzaju kredyty obniżył się najsilniej w przypadku małych i średnich przedsiębiorstw (procent netto około -28% wobec -16% w segmencie dużych przedsiębiorstw). W ujęciu netto

² Zgodnie z definicją stosowaną w ankiecie, wymienione przez banki przykłady zaostrzenia polityki kredytowej dotyczą kryteriów udzielania kredytów. Ze względu na ich błędną klasyfikację przez banki, na wykresie 2 zostały przedstawione w kategorii „Inne warunki”.

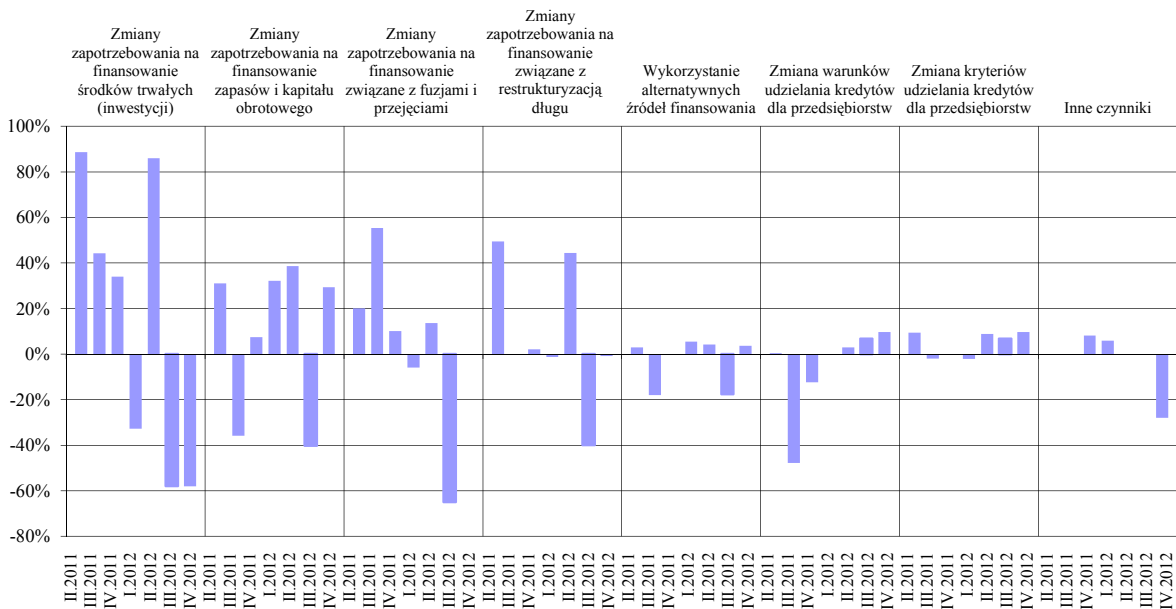
³ Banki dysponują możliwością gradacji siły wpływu poszczególnych czynników na zmiany polityki kredytowej. W ankiecie banki wybierają spośród opcji: znaczny wpływ na zaostrzenie polityki kredytowej, nieznaczny wpływ na zaostrzenie polityki kredytowej, brak wpływu na zmiany polityki kredytowej, nieznaczny wpływ na złagodzenie polityki kredytowej, znaczny wpływ na złagodzenie polityki kredytowej.

skala spadku popytu na kredyty krótkoterminowe była niewielka, a większość banków nie odczuła żadnych zmian popytu.

Wykres 4
Popyt na kredyt dla przedsiębiorstw

Wykres 5
Przyczyny zmian popytu na kredyt dla przedsiębiorstw

Główną przyczyną niższego popytu na kredyty ze strony przedsiębiorstw było zmniejszone zapotrzebowanie na finansowanie środków trwałych i inwestycji (procent netto około -58%, zob. wykres 5). Ponadto, ponad jedna czwarta banków wskazała na czynniki nieuwzględnione w ankiecie, zaliczając do nich pogorszenie się oczekiwań przedsiębiorstw odnośnie przyszłej sytuacji gospodarczej i związane z tym ograniczanie planów inwestycyjnych, bądź odkładanie ich w czasie.

Banki, które odczuły wzrost popytu tłumaczyły to wzrostem zapotrzebowania przedsiębiorstw na finansowanie zapasów i kapitału obrotowego. Czynnikiem ten wymieniło około 29% banków, zaś jedna czwarta z nich określiła jego wpływ na wzrost popytu jako znaczny. Pozostałe czynniki nie miały, w opinii banków, istotnego wpływu na popyt na kredyty ze strony przedsiębiorstw.

W I kwartale 2013 r. banki przewidują zaostrzenie polityki kredytowej we wszystkich kategoriach kredytów dla przedsiębiorstw (zob. wykres 1). Zaostrzenie dotyczyć będzie w szczególności sektora małych i średnich przedsiębiorstw – w przypadku kredytów długoterminowych procent netto odpowiedzi banków wyniósł około -47%, zaś w przypadku kredytów krótkoterminowych około -43%. W segmencie kredytów dla dużych przedsiębiorstw banki oczekują zaostrzenia polityki kredytowej przede wszystkim w zakresie kredytów długoterminowych (procent netto około -31%). W przypadku kredytów krótkoterminowych dla dużych przedsiębiorstw zdecydowana większość *ogółu* banków nie przewiduje zmian polityki kredytowej.

W opinii ankietowanych banków popyt na kredyty dla przedsiębiorstw obniży się w I kwartale 2013 r. (zob. wykres 4). Największy odsetek banków wskazał na spadek popytu w kategorii kredytów długoterminowych dla małych i średnich przedsiębiorstw (procent netto około -39%), zaś niemal jedna trzecia z nich określiła przewidywaną zmianę jako znaczną. Przewidywania banków dotyczące popytu na kredyty krótkoterminowe dla małych i średnich przedsiębiorstw były bardzo zróżnicowane, co w ujęciu netto dało zmianę o niewielkiej skali (procent netto -7%). W przypadku kredytów dla dużych przedsiębiorstw niższy popyt przewiduje około jedna piąta banków w kategorii kredytów krótkoterminowych i około 15% banków w kategorii kredytów długoterminowych.

Kredyty mieszkaniowe dla gospodarstw domowych

W IV kwartale 2012 r. jedna trzecia banków zaostrzyła kryteria udzielania kredytów mieszkaniowych (zob. wykres 6). Jednocześnie ponad połowa ogółu banków nie dokonała zmian kryteriów kredytowych. Skala zaostrzenia polityki kredytowej była zgodna z oczekiwaniami banków wyrażonymi w poprzedniej edycji ankiety.

Wykres 6

Kryteria i warunki udzielania kredytów mieszkaniowych

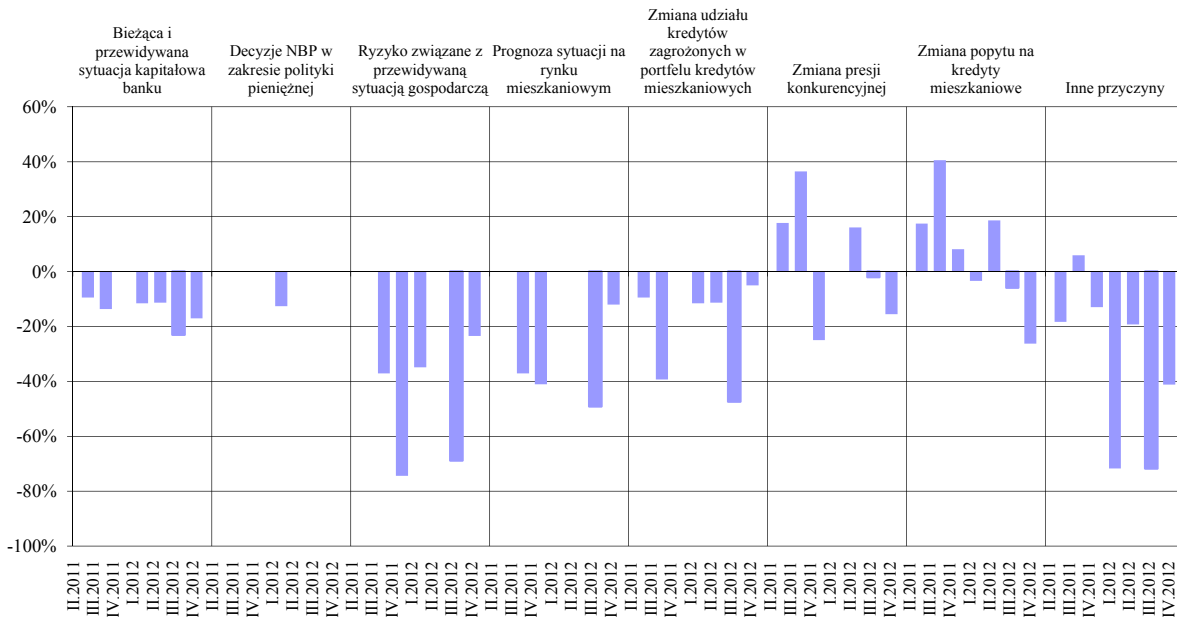

W ujęciu netto banki zaostrzyły wszystkie warunki udzielania kredytów mieszkaniowych, w szczególności w zakresie kosztów ponoszonych przez kredytobiorców. Wzrost marż ogółem wymieniło około 36% banków, a jedna czwarta banków wskazała na podwyższenie marż na kredytach obarczonych wyższym ryzykiem. Jednocześnie banki podwyższyły pozaodsetkowe koszty kredytów mieszkaniowych (procent netto około -21%). Wymagania odnośnie wkładu własnego podwyższyło około 12% banków. Skala zaostrzenia pozostałych warunków udzielania kredytów mieszkaniowych była niewielka.

Zaostrzenie polityki kredytowej związane było przede wszystkim z czynnikami nieuwzględnionymi w ankiecie (procent netto około -41%, zob. wykres 7). Banki sklasyfikowały w ten sposób działania związane z aktualizacją modeli oceny zdolności kredytowej oraz zmianami w ofercie kredytów mieszkaniowych. Około jedna czwarta ankietowanych banków tłumaczyła zaostrzenie polityki kredytowej zmianami popytu na kredyty mieszkaniowe oraz podwyższonym ryzykiem przyszłej sytuacji gospodarczej (procent netto odpowiednio około -26% i -23%). Polityka kredytowa była również pod wpływem bieżącej i przewidywanej sytuacji kapitałowej banków (procent netto -17%) oraz zmian presji konkurencyjnej na rynku kredytów mieszkaniowych (procent netto około -16%). W porównaniu z poprzednim kwartałem zmalał odsetek banków, które wskazywały na prognozy sytuacji na rynku mieszkaniowym (procent netto -12%).

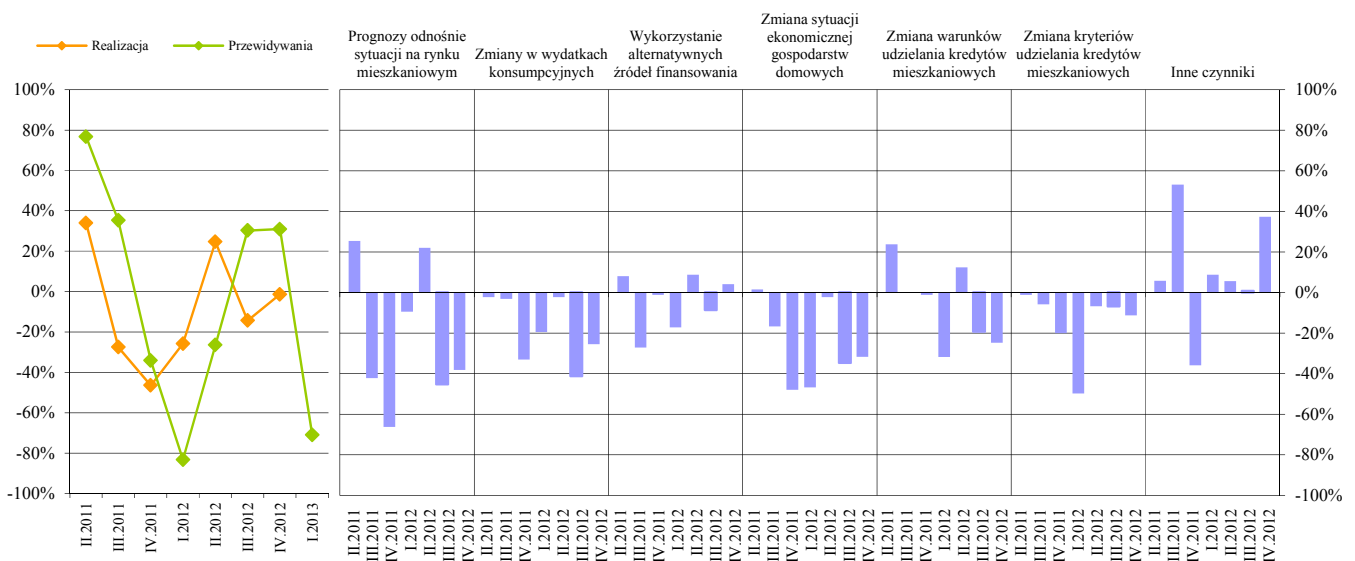
W ujęciu netto w IV kwartale 2012 r. banki nie odczuły istotnych zmian popytu na kredyty mieszkaniowe (procent netto około -1%, zob. wykres 8). Jednocześnie odpowiedzi banków były bardzo zróżnicowane – na wzrost lub spadek popytu na kredyty mieszkaniowe wskazało po około 40% ogółu banków. W poprzednim kwartale banki oczekiwały wzrostu popytu na kredyty mieszkaniowe.

Wykres 7
Przyczyny zmian polityki kredytowej – kredyty mieszkaniowe

Banki, które odczuły niższy popyt na kredyty mieszkaniowe tłumaczyły go przede wszystkim prognozami odnośnie sytuacji na rynku mieszkaniowym (procent netto około -38%). Istotne znaczenie miały również czynniki związane z sytuacją ekonomiczną (procent netto około -32%) i zmianami w wydatkach konsumpcyjnych gospodarstw domowych (procent netto -26%). Ponadto banki wskazywały na zaostrzenie kryteriów i warunków udzielania kredytów mieszkaniowych (procent netto odpowiednio około -25% i -11%).

Wykres 8
Popyt na kredyty mieszkaniowe i przyczyny jego zmian

Wzrostowi popytu na kredyty mieszkaniowe sprzyjały przede wszystkim czynniki nieuwzględnione w ankiecie (procent netto około 37%). Zdaniem banków do takich przyczyn należało zakończenie programu „Rodzina na swoim” z końcem 2012 r. oraz zaostrzenie polityki kredytowej przez konkurencyjne banki.

Pojedyncze banki przewidują niewielkie zaostrzenie polityki kredytowej w zakresie kredytów mieszkaniowych w I kwartale 2013 r. (procent netto około -9%, zob. wykres 6). Około 88% ogółu banków nie zapowiada żadnych zmian polityki kredytowej w tym segmencie.

Większość ankietowanych banków spodziewa się spadku popytu na kredyty mieszkaniowe w I kwartale 2013 r. (procent netto -71%, zob. wykres 8). Jednocześnie ponad jedna trzecia banków, które udzieliły takiej odpowiedzi, określiła oczekiwany spadek popytu jako znaczny.

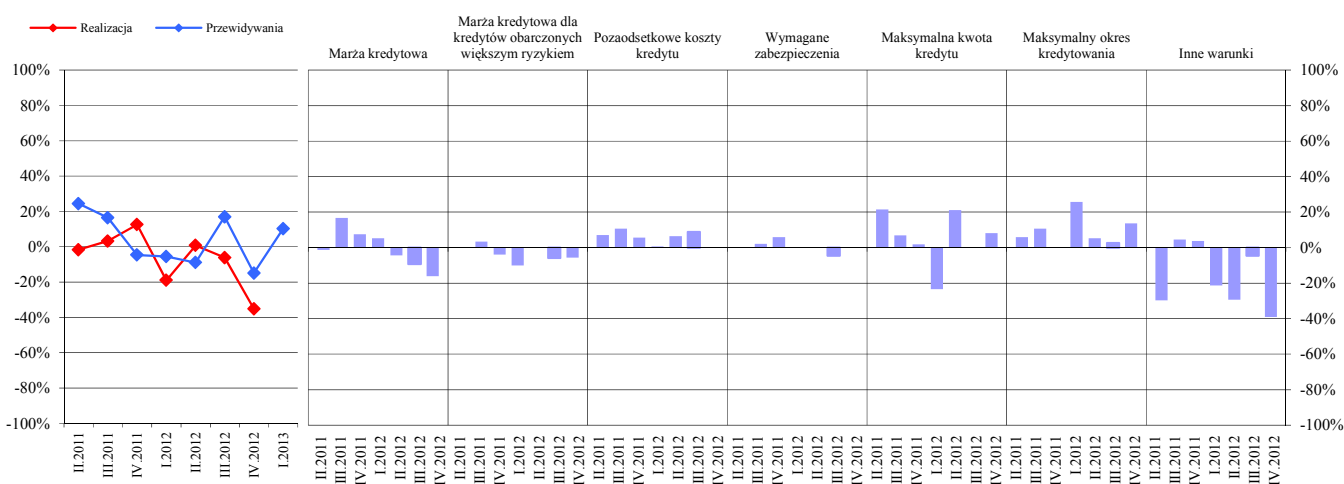
Kredyty konsumpcyjne dla gospodarstw domowych

W IV kwartale 2012 r. banki zaostrzyły kryteria udzielania kredytów konsumpcyjnych (procent netto około -35%, zob. wykres 9). W poprzedniej edycji ankiety banki przewidywały zaostrzenie polityki kredytowej o mniejszej skali.

Ankietowane banki zaostrzyły warunki udzielania kredytów konsumpcyjnych wyłącznie w zakresie pobieranych marż (procent netto około -16%). Około 39% banków wymieniło zaostrzenie warunków nieuwzględnionych w ankiecie, zaliczając do nich jednak zmiany w zakresie oceny zdolności kredytowej klientów⁴.

Wykres 9

Kryteria i warunki udzielania kredytów konsumpcyjnych

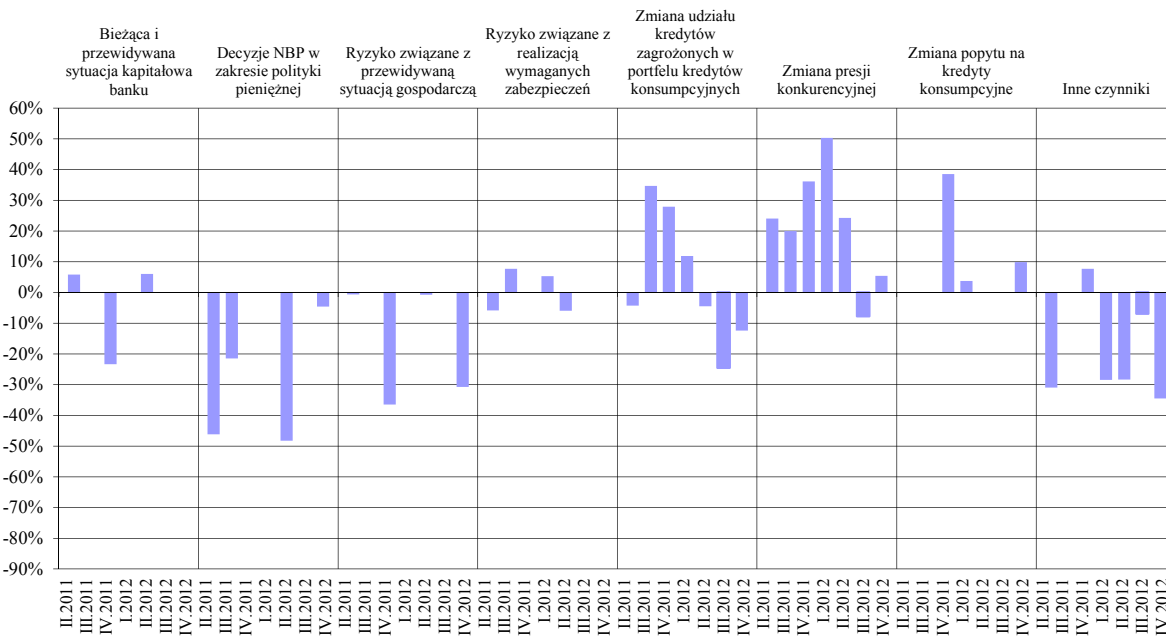

Zaostrzenie polityki kredytowej związane było przede wszystkim z czynnikami nieuwzględnionymi w ankiecie (procent netto około -35%, zob. wykres 10). Banki wymieniały w tym kontekście działania polegające na

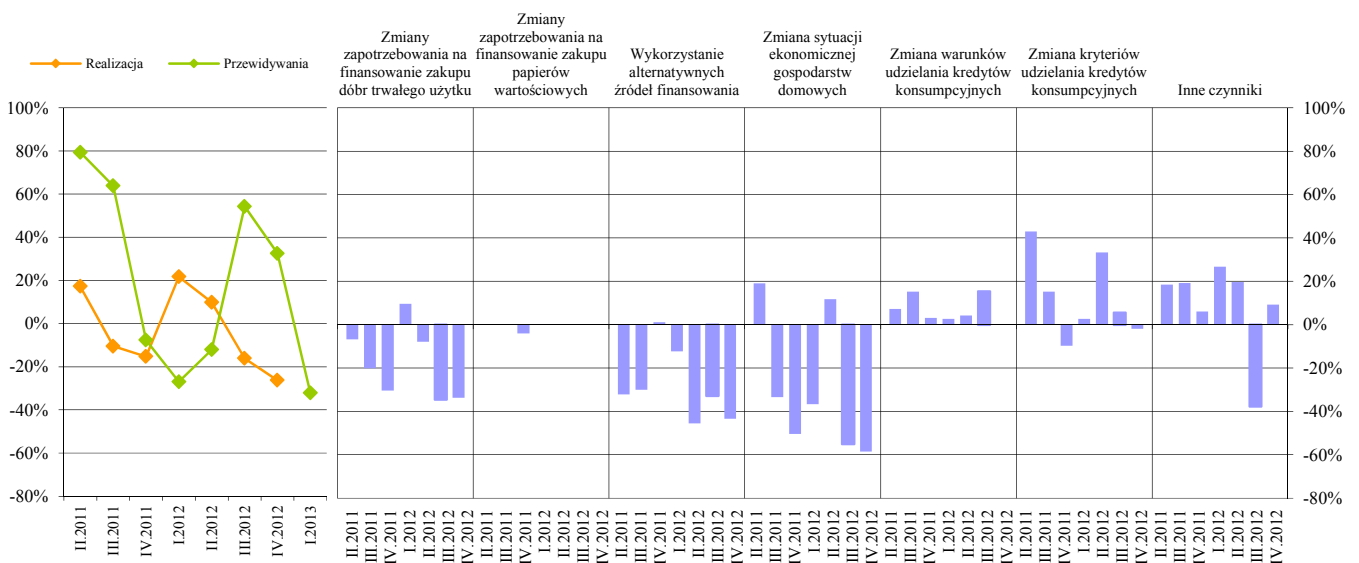
⁴ Zgodnie z definicją stosowaną w ankiecie, wymienione przez banki przykłady zaostrzenia polityki kredytowej dotyczą kryteriów udzielania kredytów. Ze względu na ich błędną klasyfikację przez banki, na wykresie 9 zostały przedstawione w kategorii „Inne warunki”.

zmianie procedur i parametrów oceny zdolności kredytowej klientów, również w ramach realizacji zaleceń pokontrolnych KNF. Zbliżony odsetek banków wskazał na podwyższone ryzyko przyszłej sytuacji gospodarczej (procent netto około -31%). W porównaniu z poprzednim kwartałem mniej banków tłumaczyło zaostrzenie polityki kredytowej pogorszeniem jakości portfela kredytów konsumpcyjnych (procent netto około -12%), jednak wszystkie banki, które udzieliły takiej odpowiedzi, określiły wpływ tego czynnika jako znaczny. Zdaniem banków pozostałe czynniki nie miały istotnego wpływu na politykę kredytową w zakresie kredytów konsumpcyjnych.

Wykres 10
Przyczyny zmian polityki kredytowej – kredyty konsumpcyjne

Wykres 11
Popyt na kredyty konsumpcyjne i przyczyny jego zmian

W ujęciu netto ponad jedna czwarta banków odczuła spadek popytu na kredyty konsumpcyjne w IV kwartale 2012 r. (procent netto około -26%, zob. wykres 11). Było to wyraźnie sprzeczne z oczekiwaniami z końca III kwartału, kiedy to banki przewidywały wzrostu popytu.

Drugi kwartał z rzędu banki tłumaczyły niższy popyt na kredyty konsumpcyjne przede wszystkim pogorszeniem sytuacji ekonomicznej gospodarstw domowych (procent netto około -59%). Istotne znaczenie miało również, zdaniem banków, wykorzystanie przez gospodarstwa domowe alternatywnych źródeł finansowania (procent netto około -43%). Banki zaliczyły do takich źródeł przede wszystkim kredyty w innych bankach (61% ogółu banków), ale ponad jedna trzecia ogółu banków wskazała na wykorzystanie oszczędności i inne źródła finansowania. Około 34% banków (procent netto) wymieniło wśród czynników ograniczających popyt zmiany zapotrzebowania na finansowanie dóbr trwałego użytku. Pozostałe czynniki nie miały istotnego wpływu na popyt na kredyty konsumpcyjne.

Ankietowane banki przewidują niewielkie złagodzenie polityki kredytowej w zakresie kredytów konsumpcyjnych w I kwartale 2013 r. (procent netto około 10%, zob. wykres 9). Jednocześnie ponad trzy czwarte ogółu banków nie dokona żadnych zmian polityki kredytowej w tym segmencie.

W ujęciu netto niemal jedna trzecia banków spodziewa się spadku popytu na kredyty konsumpcyjne w nadchodzącym kwartale (zob. wykres 11).

Załącznik 1

Metodyka

Wyniki ankiet prezentowane są w postaci struktur, tzn. odsetka banków, które wybrały daną opcję odpowiedzi na poszczególne pytania. Odpowiedzi banków są wazone udziałem danego banku w segmencie rynku, którego dotyczy pytanie. Wazenie odpowiedzi poszczególnych podmiotów jest często stosowanym rozwiązaniem przy opracowywaniu wyników ankiet typu jakościowego¹.

Znaczenie poszczególnych banków w danym segmencie rynku reprezentują udziały należności danego banku w należnościach wszystkich 29 banków, które odpowiedziały na ankietę, w rozbiciu na poszczególne kategorie należności. Poniższa tabela prezentuje segment rynku, którego dotyczą poszczególne pytania i kategorię należności, która posłużyła do obliczenia udziałów poszczególnych banków w danym segmencie rynku.

Tabela 1

**Segment rynku i odpowiadająca mu kategoria należności
uwzględniona przy liczeniu wag**

Nr pytań	Segment rynku	Kategoria należności
1, 4, 6, 7	Kredyty krótkoterminowe dla małych i średnich przedsiębiorstw	Należności od małych i średnich przedsiębiorstw o pierwotnym terminie realizacji do 1 roku łącznie z rachunkiem bieżącym
1, 4, 6, 7	Kredyty krótkoterminowe dla dużych przedsiębiorstw	Należności od dużych przedsiębiorstw o pierwotnym terminie realizacji do 1 roku łącznie z rachunkiem bieżącym
1, 4, 6, 7	Kredyty długoterminowe dla małych i średnich przedsiębiorstw	Należności od małych i średnich przedsiębiorstw o pierwotnym terminie realizacji powyżej 1 roku
1, 4, 6, 7	Kredyty długoterminowe dla dużych przedsiębiorstw	Należności od dużych przedsiębiorstw o pierwotnym terminie realizacji powyżej 1 roku
2, 3, 5	Kredyty dla przedsiębiorstw ogółem	Należności ogółem od przedsiębiorstw i spółek państwowych, przedsiębiorstw i spółek prywatnych oraz spółdzielni i przedsiębiorców indywidualnych
8, 9, 10, 13, 14, 16, 17	Kredyty mieszkaniowe dla gospodarstw domowych	Kredyty mieszkaniowe dla osób prywatnych
8, 11, 12, 13, 15, 16, 17	Kredyty konsumpcyjne i inne dla gospodarstw domowych	Należności ogółem od osób prywatnych pomniejszone o kredyty mieszkaniowe dla osób prywatnych

Uwaga: Wszystkie kategorie należności dotyczą rezydentów.

Źródło: NBP.

Poszczególnym odpowiedziom przypisywana jest zatem waga, będąca udziałem banku w danym

¹ Por. M. Bieć „Test koniunktury. Metody, techniki, doświadczenia”, Prace i materiały Instytutu Rozwoju Gospodarczego, Nr 48, SGH, 1996, str. 71-114.

segmencie rynku. Przy liczeniu wag uwzględniono średni stan należności danej kategorii w pierwszym i drugim miesiącu kwartału poprzedzającego kwartał, którego dotyczy ankieta.² Jeżeli bank w którymś z pytań wybrał opcję odpowiedzi „nie dotyczy”, przypisywano mu wagę 0. W ten sposób przy liczeniu struktur dla poszczególnych pytań uwzględniono jedynie te banki, które są aktywne w danym segmencie rynku.

Oprócz struktur dla każdej odpowiedzi policzono tzw. procent netto, który jest różnicą między odsetkiem odpowiedzi pokazujących przeciwne kierunki zmian. Wielkość ta pokazuje zatem ogólną tendencję w danym segmencie rynku. Sposób liczenia procentu netto dla poszczególnych pytań zawiera tabela 2.

Tabela 2

Sposób liczenia procentu netto

Nr pytań	Definicja procentu netto
1, 2, 8, 9, 11	Różnica między sumą odpowiedzi „znacznie złagodzone” i „nieznacznie złagodzone” a sumą odpowiedzi „znacznie zaostrzone” i „nieznacznie zaostrzone”. Ujemny wskaźnik oznacza tendencję do zaostrzania kryteriów
3, 10, 12	Różnica między sumą odpowiedzi „znaczny wpływ na złagodzenie polityki kredytowej” i „nieznaczny wpływ na złagodzenie polityki kredytowej” a sumą odpowiedzi „znaczny wpływ na zaostrzenie polityki kredytowej” i „nieznaczny wpływ na zaostrzenie polityki kredytowej”. Ujemny wskaźnik oznacza, że dany czynnik w większym stopniu przyczynił się do zaostrzenia niż złagodzenia polityki kredytowej.
4, 13	Różnica między sumą odpowiedzi „wzrósł znacznie” i „wzrósł nieznacznie” a sumą odpowiedzi „zmniejszył się znacznie” i „zmniejszył się nieznacznie”. Dodatni wskaźnik oznacza wzrost popytu.
5, 14, 15	Różnica między sumą odpowiedzi „znaczny wpływ na wzrost popytu” i „nieznaczny wpływ na wzrost popytu” a sumą odpowiedzi „znaczny wpływ na spadek popytu” i „nieznaczny wpływ na spadek popytu”. Dodatni wskaźnik oznacza, że dany czynnik oddziaływał na wzrost popytu, ujemny – na spadek.
6, 16	Różnica między sumą odpowiedzi „zostanie znacznie złagodzona” i „zostanie nieznacznie złagodzona” a sumą odpowiedzi „zostanie znacznie zaostrzona” i „zostanie nieznacznie zaostrzona”. Dodatni wskaźnik oznacza oczekiwane złagodzenie polityki kredytowej.
7, 17	Różnica między sumą odpowiedzi „wzrośnie znacznie” i „wzrośnie nieznacznie” a sumą odpowiedzi „zmniejszy się znacznie” i „zmniejszy się nieznacznie”. Dodatni wskaźnik oznacza oczekiwany wzrost popytu.

Źródło: NBP.

² Na czas opracowywania wyników ankiety nie są dostępne dane dotyczące stanu należności w poszczególnych bankach w trzecim miesiącu tego kwartału ze względu na ok. trzytygodniowe opóźnienie w raportowaniu.